

ENERGIE BESPAREN IN KOMKOMMER

Tekst: Ank van Lier

Fotografie: Sharon van den Berg

Twee jaar geleden werd op één van de locaties van het huidige The Valley in De Lier geswitcht van de tomaten- naar de hogedraadkomkommerteelt. Tegelijkertijd met deze ommezwaai stopten de ondernemers met volledig belichten. Om desondanks voldoende temperatuur in de kas te houden en daarnaast energie te besparen, investeerden zij begin dit jaar in een tweede scherm; het Luxous 1147 FR-scherm van Svensson. Met name de hoge lichtdoorlatendheid van dit energiescherm was hierbij doorslaggevend.

'The Valley' is een relatief nieuwe naam in de vruchtgroentewereld. Het bedrijf ontstond namelijk begin dit jaar uit een fusie tussen vier bedrijven: Kwekerij Greenway, Kwekerij GreenValley, Voort Tomaten en Kwekerij Van den Berg. De nieuwe onderneming omvat nu zeven locaties in met name het Westland, en telt een totaaloppervlak van circa vijftig hectare. De afzet loopt via Growers United. "Zes locaties zijn gereserveerd voor de teelt van diverse types tomaten, op één locatie telen we komkommers. En wellicht dat er in de toekomst nog andere vruchtgroenten aan dit palet worden toegevoegd", vertelt Jack Groenewegen. Hij is één van de vier directeurs van het bedrijf. Tot begin dit jaar was hij eigenaar van Kwekerij Greenway en medeaandeelhouder van Kwekerij GreenValley. Met de fusie wilden de ondernemers hun bedrijven klaarstomen voor de toekomst. "Een meervoudige directie - deze bestaat nu uit vier personen - biedt de kans om te specialiseren. En dat is een groot voordeel, aangezien je als teler vandaag de dag van

vele markten thuis moet zijn. Dat is niet meer te behappen in je eentje. Het is daarom goed dat we de taken nu kunnen verdelen."

Behoeftte aan extra temperatuur

Aan de komkommerlocatie van The Valley in De Lier kleeft een bijzonder verhaal. Aanvankelijk werden in deze kas, die in 2019 werd gebouwd en toen onderdeel was van Kwekerij GreenValley, namelijk tomaten geteeld. "Vanwege virusproblemen besloten we na circa anderhalf jaar echter over te stappen naar de teelt van hogedraadkomkommer", zegt Groenewegen. "Met deze overstap stopten we ook met volledig belichten; dat is namelijk minder gebruikelijk in komkommer. Wel belichten we in de eerste maanden van het jaar soms nog enkele uren van de dag, afhankelijk van de product- en elektriciteitsprijzen."

De teler merkte dat de temperatuur in de kas behoorlijk daalde, als gevolg van het wegvallen van de belichtingswarmte. "Dat was teelttechnisch niet wenselijk, ook vergde dit meer energie-inzet. Om die reden besloten we afgelopen najaar te investeren in een tweede scherm. Daarnaast is het sowieso zaak om zoveel mogelijk in te zetten op energiebesparing, aangezien fossiele energie vanaf 2025 zwaarder wordt belast. In de betreffende kas hing overigens al een Obscura FR-scherm van Svensson, om de lichtuitstoot te beperken." Het tweede scherm werd een Luxous 1147 FR-scherm, ook uit de koker van Svensson. De hoge lichtdoorlatendheid van dit energiescherm was doorslaggevend in deze keuze, geeft de ondernemer aan. "We wilden weliswaar meer temperatuur in de kas, maar anderzijds ook zo min mogelijk productie inleveren. Daarom was een hoge lichttransmissie cruciaal voor ons. En het Luxous 1147 FR-scherm is wat dit betreft koploper in de markt."

15 tot 20 procent minder gas

Het energiescherm werd medio januari geïnstalleerd, net na de start van de nieuwe teelt. In de nacht zijn nu beide schermen dicht, overdag is alleen het energiescherm gesloten. "Tenminste, als het koud is. Naarmate het warmer wordt, trekken we het scherm in de loop van de ochtend open", zegt Groenewegen. Bjorn van Wingerden, teeltverantwoordelijke voor de betreffende locatie, merkte de afgelopen maanden duidelijk dat de warmte dankzij het scherm beter in de kas bleef hangen. "Vorig jaar trokken we het lichtuitstootscherm meestal rond half acht 's ochtends open; anders hadden de medewerkers onvoldoen-

de zicht. Dit zorgde echter voor een temperatuurval van gemiddeld drie graden. Nu houden we het energiescherm dicht, in ieder geval tot in de loop van de ochtend. Als we dit dan opendoen, is er al voldoende instraling van buiten en geen sprake meer van een kouval. Dit komt de gewasgroei ten goede, ook besparen we op die manier energie. Ik schat dat we dankzij het tweede scherm gedurende de wintermaanden zo'n 15 tot 20 procent konden besparen op onze gasinzet."

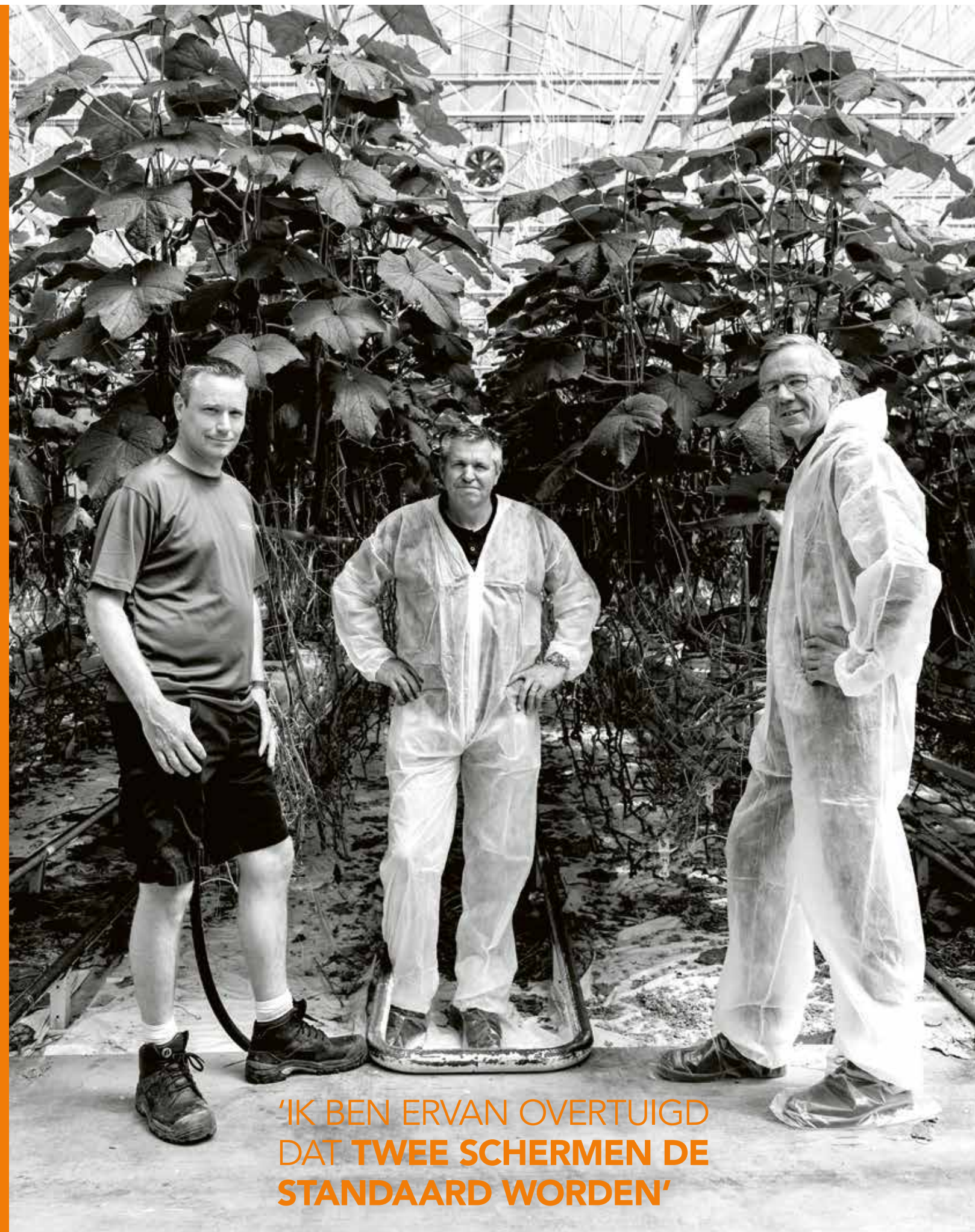
Ook de koptemperatuur van het gewas komt volgens locatieverantwoordelijke Leendert Vaandrager gemiddeld hoger uit, wat de plantgroei ten goede komt. Het is volgens hem echter moeilijk te bepalen of dit specifiek komt door het tweede scherm. "Ook het feit dat we in de eerste maanden van het jaar wat belichten, draagt hier waarschijnlijk aan bij. Dit is moeilijk uit elkaar te trekken." Hoewel het scherm goed vochtdoorlatend is, is kieren volgens Vaandrager nog wel een must. "Op een bepaald moment heb je zoveel gewas staan, dan houd je het vocht gewoonweg niet meer onder controle. Helemaal op momenten dat ook nog de lampen aangaan."

Meerwaarde onder de streep

Of het lichtverlies door het tweede scherm ook daadwerkelijk resulteert in een lagere productie en zo, ja hoeveel precies, kan Groenewegen nog niet zeggen. "We hadden dit jaar natuurlijk een donker voorjaar, dus dat is niet representatief. Hoe de productie zich gaat ontwikkelen, dat is nog wel spannend. Maar ik heb er alle vertrouwen in dat deze niet te zeer zal teruglopen. Daarbij: zonder scherm hadden we ook productieverlies gehad, als gevolg van een lagere temperatuur. Ook hadden we dan meer energie moeten inzetten. Dit Luxous 1147 FR-scherm levert onder de streep absoluut een meerwaarde op: we hebben méér temperatuur, een maximale hoeveelheid licht en besparen op energie."

Vaandrager en Van Wingerden onderschrijven dit. "Daar komt nog bij dat we het scherm in het voorjaar en de zomer ook inzetten om licht weg te schermen, om zo verbranding te voorkomen. Daar ligt nog een extra winstpunt", geeft Bjorn van Wingerden aan.

Vanwege de positieve ervaringen overweegt Jack Groenewegen om ook op de vier Valley-locaties met een enkel doek te investeren in een tweede scherm. "En dan is het Luxous 1147 FR-scherm absoluut in de race. Ik ben ervan overtuigd dat twee schermen op termijn de standaard worden, zeker met de verhoging van de energiebelastingen die eraan zitten te komen."

**'IK BEN ERVAN OVERTUIGD
DAT TWEE SCHERMEN DE
STANDAARD WORDEN'**